

## O B Ě Ž N Í K č. 66

I domov je stejného názoru.

Na stránkách exilového tisku se stále častěji objevují odmítavé hlasy k činnosti bývalých komunistických prominentů, Pelikána, Mlynáře, Kohouta a dalších, kteří po krachu svých ambicí v Československu se opět snaží o uchvácení vedoucích pozic - tentokrát v exilu. Hrají si přitom na napravené "demokraty", na představitele domácí opozice a nevím, na co ještě.

Od četných funkcionářů i organizací našeho exilu již dostali po zásluze nejednou pádnou odpověď. Nyní vyjádřil své stanovisko i představitel domácí opozice, jeden ze zakladatelů VONSu, P. Uhl, v knize, která vyšla nedávno pod názvem "Uvězněný socialismus" /Le socialisme emprisonné/ v Paříži. S politickými názory P. Uhla pochopitelně nesouhlasíme. Je však zajímavé si všimnout závěrů, ke kterým tento aktivní a toho času vězněný odpůrce pražského režimu při hodnocení Mlynáře a dalších bývalých "velikánů" dochází.

Na str. 39 uvedené knihy odpovídá Uhl na otázku "proč reformní komunisté organizovali své přívržence tak pozdě" takto:

"Musíš pochopit, že v roce 1968 jsme měli za sebou téměř 25 let stalinismu. Pro Hůbla, Hájka, Mlynáře a ostatní ex-byrokraty představovalo těch 600.000 vyloučených členů pouze objektivní "masu". Tito lidé nebyli považováni za politické subjekty. Byli to sice stoupenci demokratického procesu, ale organizovat je - o tom nikdy bývalí vedoucí činitelé ani neuvažovali. Neměli totiž žádný vztah k demokracii, k diskusi atd. Myšlenka, že by ústřední výbor měl přijímat svá rozhodnutí teprve poté, když problém byl projednán a prodiskutován v masách, jim byla cizí".

Podle přesvědčení Uhla tedy žádný vztah k demokracii neměli. Co z nich však udělalo dnešní zapálené "demokraty"? Snad svědomí? Nebo pocity viny? Ne, na str. 40 vysvětluje Uhl jejich "obrácení" velmi prostě:

"Ti kteří byli ve vrcholných funkcích nebo v aparátu, neklesli pouze o jeden nebo dva stupínky, ale spadli úplně dolů. Šli pracovat a to je "radikalizovalo". Nyní říkají: "Jsme týráni", ale takovým způsobem jsou týráni všichni, kdož pracují. Všichni pracující žijí v podmínkách, do nichž se nyní dostali i někteří

jejich bývalí vůdcové. Pro ně je to otázka teprve deseti let, ale co říci o křesťansky smýšlejících lidech, kteří byli vyhnáni z universit v roce 1948 a kteří musí žít jako dělníci již více než 30 let".

Myšlenky, které Uhl vyslovil, není možno nechat bez povšimnutí. Je třeba si především uvědomit, že zatím co Uhl, Havel, Šabata a další jsou vězněni a tisíce jiných je za svůj boj nespravedlivě diskriminováno, tito pánové se snaží namluvit exilu i západnímu veřejnému mínění, že oni jsou privilegovanými mluvčími domácí opozice, že za nimi stojí rozhodující většina všeho čs. lidu. Jenomže tak tomu přece není! Právě kniha P. Uhla - svými ostrými útoky proti bývalým "byrokratům u moci" - jasně ukazuje, že i levicové síly ve vlasti se od těchto pánů distancují - a to ani nemluvíme o stoupencích křesťansko-demokratických ideálů nebo o mládeži, jimž je politické žonglérství novopečených "demokratů" zcela cizí. Nelze se pak divit, že ani my k nim nemáme důvěru, zejména když si připomeneme, že jsou schopni mluvit jinak s námi a jinak se svými marxistickými přáteli. O jejich konjunkturálních postojích svědčí nejlépe článek, který uveřejnil v západoněmeckém časopise "Das neue China"/č.3-1980/ J.Pelikán na téma "demokratizační tendence v ČLR":

"Existuje ještě další důležitý moment - že totiž po smrti Mao Zedonga a Zhou Enlaie zde chybí velká morální autorita, což vede k tomu, že někteří lidé v Číně říkají, že v této situaci si nemůžeme demokratizaci dovolit. Tento proces musíme shora velmi dobře řídit a kontrolovat. A já musím říci - prohlašuje Pelikán doslovně - že s tímto názorem souhlasím. Tento demokratizační proces musí být postupný a musí stát pod kontrolou strany a státního vedení". A jsme opět v Pražském jaru, které také mělo zdemokratizovat naši společnost za vedení a dozoru strany. Jenomže to bylo v roce 1968 a Pelikánovy názory, uveřejněné v časopise "Das neue China" jsou z loňského roku.

Změnilo se tedy něco? Určitě ne oni, i když jsou schopni v zájmu své kariéry dělat politické přemety, které jim může i Pachman závidět. Změnili se však naši lidé, doma i v exilu: neztratili paměť a nepřipustí, aby Pelikáni a Mlynářové ještě někdy rozhodovali o jejich osudu.

Eurogress Aachen



Das internationale  
Kongresszentrum

für Erziehung  
und Bildung Hörgeschädigter

